

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

DKO-VI.053.2.2024
dot. VII.511.66.2019.JRO
Warszawa, 05 lipca 2024 r.

Pan
Marcin WIĄCEK
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

Odpowiadając na wystąpienie z 3 czerwca 2024 r., w którym zwrócono się o podjęcie działań mających na celu zmianę zasad uiszczania i zwrotu opłaty za udział w naborze na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską prowadzone przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury¹, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Stosownie do przepisów *obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych*², KSSiP jest jednostką nadzorowaną przez Ministra Sprawiedliwości, a do jej zadań należy m.in. prowadzenie aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej, których celem jest uzyskanie przez aplikantów niezbędnej wiedzy i praktycznego przygotowania do zajmowania stanowisk kolejno: asesora sądowego i sędziego oraz asesora prokuratury i prokuratora.

Zasady organizacji naboru na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską zostały określone w przepisach *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury*³ oraz *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie przeprowadzania naboru na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską*⁴.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 u.k.s.s.p. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze zarządzenia, w zależności od potrzeb kadrowych sądów i prokuratury, nabór na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską oraz aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską prowadzone w formie aplikacji uzupełniających, wyznaczając jednocześnie limity przyjęć na te aplikacje, przy czym w odniesieniu do aplikacji prokuratorskiej i aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej – czyni to po zasięgnięciu opinii Prokuratora Krajowego.

Według art. 18 ust. 1 u.k.s.s.p. nabór na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską odbywa się w drodze konkursu składającego się z dwóch etapów:

1. - testu sprawdzającego wiedzę z poszczególnych dziedzin prawa;

¹ Dalej w skrócie jako: „KSSiP”.

² M.P. z 2023 r. poz. 60.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 217 ze zm.; dalej w jako: „ustawa” lub w skrócie jako: „u.k.s.s.p.”.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 411; dalej jako: „rozporządzenie”.

2. - pracy pisemnej sprawdzającej umiejętności dokonywania wykładni i stosowania prawa, stosowania argumentacji prawniczej oraz kwalifikowania stanów faktycznych do zakresów właściwych norm prawnych.

Do drugiego etapu konkursu zostają dopuszczeni kandydaci, stosownie do liczby uzyskanych punktów, w liczbie odpowiadającej sumie dwukrotności limitów przyjęć na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską w danym roku, przy czym ostatnie z warunkującego udział w drugim etapie konkursu miejsce zostaje ustalone dla wszystkich kandydatów, którzy osiągnęli wymagany próg punktowy (art. 18 ust. 2 u.k.s.s.p.).

Jednym z warunków udziału w konkursie na aplikację prokuratorską i aplikację sędziowską jest uiszczenie opłaty, która stanowi przychód własny KSSiP⁵. Opłatę tę kandydat uiszcza zatem przed przystąpieniem do konkursu (art. 21 ust. 1 u.k.s.s.p.).

W art. 21 ust. 2 u.k.s.s.p. zawarto delegację ustawową do wydania odpowiedniego rozporządzenia regulującego tę kwestię, zgodnie z którą: „*Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Dyrektora Krajowej Szkoły określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1 - nie wyższą niż równowartość 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207) - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru*”. Przepis ten stanowił zatem podstawę dla wydania obowiązującego obecnie *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wysokości opłaty za udział w konkursie na aplikację sędziowską i prokuratorską*⁶, zgodnie z którym opłata za udział w konkursie na aplikację sędziowską i prokuratorską jest równa 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁷.

W bieżącym roku nabór na aplikację sędziowską i na aplikację prokuratorską zostanie przeprowadzony 31 października 2024 r. (test sprawdzający wiedzę z poszczególnych dziedzin prawa) oraz 20 listopada 2024 r. (praca pisemna weryfikująca umiejętności dokonywania wykładni i stosowania prawa, stosowania argumentacji prawniczej oraz kwalifikowania stanów faktycznych do zakresów właściwych norm prawnych), a opłata za udział w konkursie wyniesie 2150 zł⁸.

W przepisach u.k.s.s.p., które mają zastosowanie do wszystkich kandydatów w naborze na aplikacje prowadzone w KSSiP, zostały określone enumeratywnie przesłanki zwrotu opłaty za udział w konkursie, a wśród nich brak tej w postaci niezakwalifikowania się do drugiego etapu konkursu.

Według art. 21 ust. 3 u.k.s.s.p., w przypadku złożenia przez kandydata, nie później niż na 21 dni przed terminem pierwszego etapu konkursu, pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od udziału w konkursie, Dyrektor Krajowej Szkoły, na wniosek kandydata, zwraca 2/3 uiszczonej opłaty.

⁵ Por.: art. 55d ust. 2 u.k.s.s.p.

⁶ Dz.U. poz. 1757.

⁷ Dz.U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.

⁸ Zob.: *Komunikat nr 16/2024 Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie ogłoszenia naboru na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską w 2024 r.*, <https://www.kSSIP.gov.pl/node/9470>, dostęp: 2 lipca 2024 r., godz. 8.00.

Wymaga nadto podkreślenia, że samo uiszczenie opłaty za udział w konkursie nie skutkuje powstaniem po stronie komisji konkursowej absolutnego obowiązku zapewnienia kandydatowi udziału w naborze, co potwierdza chociażby treść regulacji ujętej w § 16 *rozporządzenia* dotyczącej wykluczenia kandydata z udziału w konkursie. Dodatkowo nawet niezawinione spóźnienie kandydata, związane przykładowo z wypadkiem komunikacyjnym bądź nagłą chorobą, które uniemożliwiło mu rejestrację w wyznaczonych godzinach, nie stanowi przesłanki do zwrotu przedmiotowej opłaty, gdyż – zgodnie z § 13 ust. 4 *rozporządzenia* - przyczyna niezgłoszenia się kandydata do rejestracji w wyznaczonych godzinach jest irrelevantna. Celem tych regulacji jest bowiem z jednej strony zapewnienie niezakłóconego rozpoczęcia i przeprowadzenia konkursu, a z drugiej - zapobieżenie pokrywania ze środków publicznych kosztów poniesionych na zapewnienie uczestnictwa w konkursie takich kandydatów, którzy od udziału w konkursie odstępują po upływie wyznaczonego terminu, a zatem w sytuacji, gdy ich udział w konkursie został już przez KSSiP zabezpieczony i *de facto* sfinansowany.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że na gruncie aktualnie obowiązujących przepisów nie jest możliwe zróżnicowanie zasad uiszczania i zwrotu opłaty za udział w naborze na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską wobec kandydatów, którzy nie zostali dopuszczeni do drugiego etapu konkursu, a kwestia zwrotu opłaty nie może być uregulowana w akcie prawnym rangi rozporządzenia, gdyż stanowi materię ustawową.

W przepisach u.k.s.s.p. kompleksowo uregulowana została mianowicie kwestia związana z ponoszeniem opłat przez kandydatów, których zamiarem jest uzyskanie prestiżowego statusu aplikanta KSSiP. Wymaga zaakcentowania, że opłata za udział w naborze jest jedyną opłatą ponoszoną przez aplikantów na drodze do pełnienia służby sędziowskiej lub prokuratorskiej. Aplikanci KSSiP bowiem – w odróżnieniu od aplikantów tzw. aplikacji korporacyjnych - odbywają aplikację bezpłatnie, a co więcej – otrzymują stypendium, które wynosi w trakcie pierwszych dwunastu miesięcy szkolenia - 4500 zł, a po ukończeniu dwunastu miesięcy szkolenia - 5100 zł, oraz dodatek do stypendium, którego wysokość uzależniona jest od ich miejsca zamieszkania i wynosi od 150 zł do 650 zł miesięcznie⁹. Ponadto, z uwagi na poprzedzane analizami etatyzacyjnymi, budżetowymi i organizacyjnymi określanie przez Ministra Sprawiedliwości limitów przyjęć na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską, aplikanci KSSiP po zdany egzaminie sędziowskim albo prokuratorskim mają zagwarantowaną możliwość wyboru stanowisk asesorskich, a zatem pewność zatrudnienia w organach szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości. W tym kontekście konkurs na prowadzone w KSSiP aplikacje ma zatem niewątpliwie charakter konkurencyjny, co ma na celu wyłonienie najlepszych kandydatów do zajmowania stanowisk sędziowskich i prokuratorskich.

Tymczasem w przypadku aplikacji korporacyjnych koszt organizacji naboru jest znacznie niższy niż ma to miejsce w odniesieniu do konkursu na aplikacje organizowanego przez KSSiP już chociażby z tego względu, że jest to nabór jednoetapowy, obejmujący egzamin wstępny w postaci testu. Co więcej, organizowany jest on lokalnie, a zatem nie wymaga zaangażowania takich sił i środków jak konkurs na aplikacje w KSSiP, do którego równocześnie w jednym miejscu i czasie przystępuje rokrocznie ok. 1500-2400 osób. Podkreślenia przy tym wymaga, że aplikacje korporacyjne pozostają odpłatne, status

⁹ Zob.: *rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie stypendium aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury*, Dz.U. z 2022 r. poz. 2497 ze zm.

aplikanta adwokackiego i radcowskiego nie jest bezpośrednio związany z uzyskaniem prawa do jakiegokolwiek gratyfikacji finansowej, a zdany egzamin korporacyjny wyłącznie stwarza prawo do podjęcia działalności zawodowej na rynku profesjonalnych usług prawnych – na zindywidualizowanych i zależnych od osobistych preferencji zasadach. W konsekwencji zaś absolwenci aplikacji korporacyjnych weryfikowani są przez rynek.

Wracając do opłaty za udział w konkursie, wskazać należy, że z przywołanymi już unormowaniami systemowo spójne pozostają pozostałe regulacje u.k.s.s.p. związane z ponoszeniem opłat. W szczególności opłata za udział w konkursie na aplikację uzupełniającą sędziowską oraz na aplikację uzupełniającą prokuratorską wynosi 50% opłaty ustalonej wobec kandydatów na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską, co jest obecnie uzasadnione chociażby z uwagi na odmienny przebieg konkursów i odbywania aplikacji uzupełniających (aplikantom aplikacji uzupełniających, tj. asystentom sędziów, referendarzom sądowym, asystentom prokuratorów, jako pozostającym w stosunku pracy w sądach lub jednostkach organizacyjnych prokuratury, nie przysługuje stypendium).

Odpłatne jest również przystąpienie do egzaminu prokuratorskiego przez asystentów prokuratorów. Wysokość tej opłaty wynosi 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów *ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę*¹⁰. Analogiczne regulacje były określone w przepisach *ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw*¹¹ w stosunku do referendarzy sądowych i asystentów sędziów, którzy do 31 grudnia 2023 r. mieli możliwość przystępowania do egzaminu sędziowskiego. Co znamienne, również w przypadku tej opłaty, tj. za udział w egzaminie, przewidziano wyjątek dotyczący jej zwrotu w razie złożenia przez asystenta prokuratora, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu prokuratorskiego, pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od udziału w egzaminie¹².

Mając na uwadze wzajemną relację i spójność przywołanych regulacji wymaga zaakcentowania, że choć konkurs na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską oraz egzamin prokuratorski składają się z dwóch części, to jednak egzamin prokuratorski jest zdecydowanie bardziej złożony, czaso- i pracochłonny, zwłaszcza z tego względu, że polega na przeprowadzeniu w pierwszym etapie, dwudniowego egzaminu pisemnego, w ramach którego egzaminowani rozwiązują zadania praktyczne, sporządzając:

- apelację od wyroku w sprawie karnej;
- pozew, wniosek albo apelację w sprawie cywilnej;
- sprzeciw w postępowaniu administracyjnym albo skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego,

a w drugim – trwającego od kilkunastu do nawet dwudziestu kilku dni (w zależności od liczby zdających) - egzaminu ustnego.

¹⁰ Zob.: art. 52 pkt 5 u.k.s.s.p. i *rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 kwietnia 2018 r. w sprawie wysokości opłaty egzaminacyjnej za przystąpienie do egzaminu prokuratorskiego, uiszczanej przez osoby niebędące aplikantami Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury*, Dz.U. poz. 924.

¹¹ Dz.U. poz. 1139 ze zm.

¹² Zob.: art. 179 § 1 *ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze*, Dz.U. z 2024 r. poz. 390.

W przedstawionych okolicznościach faktycznych i prawnych brak obecnie podstaw do odmiennego ukształtowania sytuacji tych spośród kandydatów w naborze na aplikację sędziowską i prokuratorską oraz tych spośród asystentów prokuratora przystępujących do egzaminu prokuratorskiego, którzy nie zakwalifikują się do drugiego etapu konkursu lub egzaminu albo nie stawią się do udziału w nich. Niewykluczone jednak, że wykreowanie podstaw prawnych ku temu będzie rozważane przy kompleksowej nowelizacji przepisów regulujących ścieżki dojścia do zawodów prawniczych, w tym w szczególności tych normujących działalność KSSiP i prowadzone przez tę instytucję aplikacje. Jak już bowiem zostało wspomniane wprowadzenie zmian objętych postulatami zawartymi w wystąpieniu, jako zastrzeżonych dla materii ustawowej, wymaga przeprowadzenia pełnej procedury legislacyjnej.

Reasumując, podjęcie decyzji o kandydowaniu w naborze na aplikację sędziowską albo prokuratorską – z uwagi na opisany wyżej szczególny charakter tych aplikacji – musi być poprzedzone wszechstronnym przygotowaniem kandydatów oraz podjęciem rozważnej i odpowiedzialnej decyzji. Należy bowiem zauważyć, że odbywanie aplikacji w KSSiP nie może być utożsamiane wyłącznie z rozwojem pasji czy zainteresowań, gdyż według art. 41c ust. 1 pkt 2 i 3 u.k.s.s.p. aplikant, który pobierał stypendium w okresie aplikacji sędziowskiej albo aplikacji prokuratorskiej, zwraca je, jeżeli nie zdał egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego bądź nie przyjął propozycji pracy na stanowisku asesora sądowego albo asesora prokuratury.

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2022 r.¹³ zniesione zostały również ograniczenia wiekowe dla kandydatów na aplikantów KSSiP, wskutek czego do organizowanego przez KSSiP konkursu na aplikacje w coraz większej liczbie przystępują osoby z ustabilizowaną już sytuacją finansową, w tym asystenci sędziów, asystenci prokuratorów lub referendarze sądowi.

Odnosząc się natomiast do postulatów w zakresie ekwiwalentności świadczeń wymaga podkreślenia, że opłata przewidziana w art. 21 ust. 1 u.k.s.s.p. uwzględnia konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru. W tym kontekście, trzeba z jednej strony brać pod uwagę kwestie organizacyjne związane z przeprowadzeniem konkursu, którego celem jest wyłonienie przyszłych aplikantów aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej, a z drugiej – konieczność zagwarantowania uczestnikom konkursu niezbędnych standardów, transparentności, komfortu i bezpieczeństwa. To zaś wiąże się ściśle z potrzebą zapewnienia zdającym, dostosowanych do ich liczby:

- odpowiednich warunków lokalowych, w tym sal wyposażonych w adekwatną liczbę stolików i krzeseł o odpowiedniej wielkości i jakości oraz w niezbędne elementy infrastruktury, a w szczególności w należyte oświetlenie, wentylację, dostęp do pomieszczeń dodatkowych, takich jak szatnie, depozyty, toalety,
- zabezpieczenia medycznego,
- ochrony wydarzenia, w tym przeciwpożarowego,

Nie bez znaczenia jest przy tym także to, że - jak już zostało wspomniane - konkurs na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską, w przeciwieństwie do egzaminów na aplikacje korporacyjne, organizowany jest centralnie, raz do roku, w jednej lokalizacji i przystępują do niego kandydaci z terenu całej Polski. Z danych dotyczących konkursów

¹³ Dz.U. poz. 2695.

na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską organizowanych przez KSSiP w latach ubiegłych wynika, że corocznie do konkursu zgłaszało się około 2000 osób (rekordowa liczba w 2017 r. – 2389 i w 2020 r. – 2055), a liczba kandydatów dopuszczonych do udziału w drugim etapie konkursu jest determinowana limitem przyjęć na aplikacje określany zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości, wydawanym w trybie art. 17 ust. 1 u.k.s.s.p. Przedsięwzięcie o takiej skali pociąga za sobą konieczność podjęcia stosownych czynności związanych z organizacją konkursu, z uwzględnieniem obydwu jego etapów, z należyтым wyprzedzeniem, związanych chociażby z rezerwacją odpowiednich obiektów spełniających opisane wyżej standardy. Z uwagi zaś na fakt, że do pierwszego etapu konkursu przystępuje relatywnie znacznie większa liczba kandydatów niż do drugiego, organizacja pierwszego etapu konkursu generuje znacznie wyższe koszty w porównaniu z kosztami organizacji etapu drugiego.

Wymaga nadto wyjaśnienia, że środki pozyskiwane z opłat wnoszonych przez kandydatów za udział w konkursie, przeznaczone są co do zasady na pokrycie kosztów organizacji naboru, a przychody z tego tytułu determinowane są liczbą kandydatów zgłaszających się do konkursu, którą można jedynie w przybliżeniu zakładać. Kwestia ta ma kluczowe znaczenie w kontekście zauważalnej tendencji zmniejszającej się od 2020 r. liczby zgłoszeń do konkursu (1602, 1445 i 1291 - odpowiednio w latach 2021, 2022 i 2023 r.), przy stale rosnących kosztach organizacji naboru na tak dużą skalę (np. najem sal, zużycie energii elektrycznej).

Wysoki standard organizacyjny musi być bowiem zapewniony niezależnie od liczby kandydatów, którzy faktycznie przystąpią do konkursu. Środki pozyskiwane z opłat wnoszonych przez kandydatów za udział w konkursie, jak już wspomniano, przeznaczone są na pokrycie kosztów organizacji naboru, na które składają się m.in. koszty: transportu, ubezpieczenia uczestników konkursu, zakupu artykułów biurowych i artykułów spożywczych itp. W okresie pandemii środki te były przeznaczone również na zakup maseczek ochronnych, rękawiczek jednorazowych, przyłbic oraz innych niezbędnych środków mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczestników konkursu. Przyznawana KSSiP dotacja podmiotowa nie obejmuje bowiem środków, które służyłyby pokryciu związanych z naborem kosztów.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie wskazuję, że określona w *rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2015 r.* wysokość opłaty za udział w konkursie na aplikację sędziowską i prokuratorską służy rzetelnej realizacji zadań nałożonych na KSSiP.

Niezależnie od powyższego, zgłoszone w przywołanym na wstępie wystąpieniu postulaty związane ze zróżnicowaniem wysokości opłaty za udział w konkursie, będą rozpatrywane w toku dalszych prac analityczno-koncepcyjnych dotyczących funkcjonowania KSSiP oraz zostaną wykorzystane w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie u.k.s.s.p. nadzoru nad tą instytucją. Wprowadzenie postulowanych zmian, choć raczej w nieco zmodyfikowanym kształcie, nie jest zatem wykluczone, lecz wymaga z jednej strony pogłębionych analiz, zwłaszcza finansowych, a z drugiej – skorelowania z prowadzonymi i planowanymi pracami legislacyjnymi zmierzającymi do nowelizacji szeroko pojętych przepisów ustrojowych.

Wykluczyć natomiast należy wprowadzenie możliwości zaliczenia części opłaty na poczet kolejnych konkursów - tak ze względów organizacyjnych (nabór jest zarządzany przez

Ministra Sprawiedliwości w zależności od potrzeb kadrowych sądów i prokuratury, a kandydaci mają nieograniczoną możliwość przystępowania do konkursu w kolejnych latach, co nie przesądza, że będą przystępować do niego rok po roku), jak i finansowo-księgowych wiążących się z koniecznością zamknięcia roku budżetowego. Negatywnie należy także ocenić propozycję wprowadzenia możliwości uiszczania przez kandydata „drugiej” części opłaty dopiero po zakwalifikowaniu go do drugiego etapu konkursu. Zważywszy bowiem na brzmienie art. 17 ust. 4 pkt 3 u.k.s.s.p. i fakt, że nieuiszczenie opłaty stanowi brak formalny zgłoszenia skutkujący wezwaniem kandydata do jego uzupełnienia w trybie § 7 ust. 2 *rozporządzenia*, a pomiędzy etapami konkursu upływa średnio 20 dni, realizacja tego postulatu skutkowałaby niemożnością ogłoszenia przez Dyrektora KSSiP listy kandydatów zakwalifikowanych do drugiego etapu konkursu w terminie wynikającym z § 22 *rozporządzenia*. W konsekwencji dla uwzględnienia tego postulatu należałoby dokonać zmian w przepisach regulujących poszczególne etapy konkursu, prowadzących do niepożądanego wydłużenia przebiegu naboru, a tym samym oddalających w czasie rozpoczęcie aplikacji przez ubiegających się o przyjęcie na nią kandydatów.

Kończąc, uprzejmie informuję, że zadanie opracowywania projektów aktów normatywnych dotyczących ustroju sądownictwa i prokuratury stoi przed powołaną przez Ministra Sprawiedliwości Komisją Kodyfikacyjną Ustroju Sądów Powszechnych i Prokuratury. W ramach tych prac zostaną przedstawione analizy koncepcyjne w zakresie ewentualnych modyfikacji przepisów dotyczących w szczególności:

- zwrotu kandydatom części uiszczonej uprzednio w pełnej wysokości opłaty - w sytuacji niezakwalifikowania się do drugiego etapu konkursu lub egzaminu;
- możliwości ustalenia mniejszej niż maksymalna wysokości opłaty za udział w konkursie na aplikację sędziowską i prokuratorską.

Z wyrazami szacunku,

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/